

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)
การประชุมนานาชาติว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ
(International Conference on Ease of Doing Business)

ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ เมื่อวันที่ ๓ วันนี้กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ด้วยระบบทางไกลผ่านจอภาพโปรแกรม Zoom

การประชุมนานาชาติว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ (International Conference on Ease of Doing Business) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๓ วันนี้กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ด้วยระบบทางไกลผ่านจอภาพโปรแกรม Zoom โดยกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐเกาหลีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม

ภูมิหลัง

การประชุมนานาชาติว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ (International Conference on Ease of Doing Business) จัดโดยกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐเกาหลีซึ่งได้รับเลือกให้เป็นผู้นำเขตเศรษฐกิจด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Enforcing Contracts) มีที่มาสืบเนื่องมาจากโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย – แปซิฟิก ว่าด้วยการดำเนินงานเกี่ยวกับความยาก – ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจให้รวดเร็ว ง่าย และประหยัด และเพื่อเป็นการเปิดเวทีให้กับประเทศสมาชิกโดยร่วมมือกับประเทศที่เป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ เพื่อกำหนดมาตรการในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจ ซึ่งโครงการจัดตั้งศูนย์ความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business – EoDB) ของธนาคารโลก (World Bank) ที่กำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ รวม ๑๙๐ เขตเศรษฐกิจ โดยตัวชี้วัดที่ ๔ ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Enforcing Contracts) มีกรมบังคับคดีเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม และตัวชี้วัดที่ ๑๐ การแก้ปัญหาการล้มละลาย (Resolving Insolvency) มีกรมบังคับคดีเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวภายใต้โครงการ EoDB เป็นการสะท้อนถึงขีดความสามารถในการแข่งขันอันส่งผลต่อความมั่นใจของการทำธุรกิจและการลงทุนทั้งภายในและระหว่างประเทศ กล่าวคือ ในประเทศไทยมีการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลงที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ทำให้เจ้าหนี้ทั้งที่เป็นสถาบันการเงินหรือผู้ให้กู้ยืมที่มิใช่สถาบันการเงิน มีความมั่นใจในการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจและการลงทุนมากขึ้นในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่า รวมถึงกระตุ้นให้เกิดการทำธุรกรรมระหว่างกันมากขึ้น เนื่องจากมีกลไกที่ทำให้เจ้าหนี้มีสิทธิ์ที่ได้รับชำระหนี้ที่มีประสิทธิภาพหากเกิดการผิดสัญญาหรือปัญหาการล้มละลาย

การประชุมนานาชาติว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ (International Conference on Ease of Doing Business) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ ประกอบด้วยการประชุมทั้งสิ้น ๔ หัวข้อ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หัวข้อที่ ๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ (EoDB)

ความเบื้องต้นเกี่ยวกับความก้าวหน้าของโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ (EoDB) ในสาธารณรัฐเกาหลี (Introduction of the Progress of Ease of Doing Business Project in Korea) โดย Hyosun Kim รองผู้อำนวยการกองกฎหมายพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม สาธารณรัฐเกาหลี

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจสามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพและง่ายยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียสามารถเข้าถึงกฎหมายที่ดังกล่าวได้

โครงการดังกล่าวได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ช่วยสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลงสามารถทำได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประหยัดมากยิ่งขึ้น โครงการดังกล่าวยังช่วยเสริมสร้างแนวความคิดในการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษา นอกจากนี้ยังช่วยขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายและระบบความสัมพันธ์ที่มีร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ เช่น คณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) ให้แนบแน่นยิ่งขึ้น

ในด้านการวิเคราะห์ของธนาคารโลก จากรายงานการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลกปี ค.ศ. ๒๐๒๐ สาธารณรัฐเกาหลีได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับ ๕ จาก ๑๙๐ ประเทศกล่าวโดยเฉพาะถึงตัวชี้วัดด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง สาธารณรัฐเกาหลีได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับ ๒ ขณะที่ในปี ค.ศ. ๒๐๑๗ และ ๒๐๑๘ สาธารณรัฐเกาหลีได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับ ๑ ในตัวชี้วัดดังกล่าว

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย (Protecting Minority Investors) สาธารณรัฐเกาหลีได้มีการแก้ไขรัฐบัญญัติว่าด้วยพาณิชย์ (Commercial Act) ในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุน เช่น การผ่อนคลายกฎหมายสำหรับบริษัทในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้สำหรับการลงมติในการประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้สาธารณรัฐเกาหลีได้แก้ไขกฎหมายภาคบังคับใช้รัฐบัญญัติว่าด้วยการพาณิชย์ (Enforcement Decree of the Commercial Act) ในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ เพื่อรองรับการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้สำหรับการลงมติ เช่น การเพิ่มวิธีการยืนยันตัวตนในการลงมติ การปรับปรุงการแก้ไขหรือยกเลิกมติที่ได้ลงไว้ เป็นต้น

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการได้รับสินเชื่อ (Getting Credit) ซึ่งสาธารณรัฐเกาหลีได้รับการจัดอันดับ ๖๗ ในตัวชี้วัดนี้ โดยสาธารณรัฐเกาหลีเห็นว่า สามารถปรับปรุงสิทธิในหลักประกันที่ไม่จำเป็นต้องส่งมอบการครอบครอง (non-possessory security right) และการจัดลำดับของเจ้าหนี้ มีประกันในคดีล้มละลาย (rank of secured creditor)

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Enforcing Contracts) ในตัวชี้วัดที่ ๙ สาธารณรัฐเกาหลีได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง (Civil Procedure Act) และรัฐบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาอาญา (Criminal Procedure Act) เพื่อเพิ่มการดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากมาตรการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการในชั้นศาลมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้จะช่วยลดระยะเวลาดังกล่าวลงได้ โดยสาธารณรัฐเกาหลีได้แก้ไขกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔

การแก้ไขเพิ่มเติม เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการล้มละลาย (Resolving Insolvency) ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐบัญญัติว่าด้วยการล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ (Debtor Rehabilitation and Bankruptcy Act) โดยกำหนดให้เจ้าหนี้ในมูลหนี้ที่เกิดขึ้นหลังจากการเริ่มกระบวนการฟื้นฟูกิจการมีสิทธิเดียวกับเจ้าหนี้ทั่วไปในกรณีที่กระบวนการฟื้นฟูกิจการนั้นไม่สำเร็จและต้องเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย นอกจากนี้ สาธารณรัฐเกาหลีได้แก้ไขกฎหมายภาคบังคับใช้รัฐบัญญัติว่าด้วยการล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ (Enforcement Decree of the Debtor Rehabilitation and Bankruptcy Act) ซึ่งขยายขอบเขตการบังคับใช้กระบวนการฟื้นฟูกิจการอย่างง่าย (simplified rehabilitation proceeding) โดยเพิ่มจำนวนหนี้ขั้นต่ำในการยื่นคำร้องจาก ๓ พันล้านวอน เป็น ๕ พันล้านวอน

การบังคับตามข้อตกลงในสาธารณรัฐเกาหลี (Doing Business: Enforcing Contracts in Korea) โดย Ju Yeong Shin หมายความสำนักงานกฎหมาย Bae, Kim & Lee

การจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก ในตัวชี้วัดด้านการบังคับตามข้อตกลง มีเกณฑ์การพิจารณาอยู่ ๓ ด้าน คือ ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และคุณภาพของกระบวนการ ซึ่งตามรายงานการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจ ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ สาธารณรัฐเกาหลีได้รับการจัดอันดับที่ ๒ ในตัวชี้วัดด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง ด้วยคะแนนรวม ๘๔.๑ คะแนน ขณะที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับที่ ๑ ด้วยคะแนนรวม ๙๔.๕ คะแนน และเครื่อรัฐออสเตรเลียได้รับการจัดอันดับที่ ๖ ในตัวชี้วัดดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์อย่างเปรียบเทียบกันทั้งสามประเทศแล้ว การบังคับให้เป็นตามข้อตกลงในสาธารณรัฐเกาหลีมีค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด ขณะที่สาธารณรัฐสิงคโปร์มีระยะเวลาดำเนินการที่เร็วที่สุด (๑๖๔ วัน) ส่วนในด้านดัชนีชี้วัดคุณภาพ ทั้งสาธารณรัฐสิงคโปร์และเครื่อรัฐออสเตรเลียได้เท่ากันที่ ๗๕.๕ คะแนน

เมื่อวิเคราะห์เชิงลึกถึงคะแนนในส่วนย่อย เนพาะในส่วนของสาธารณรัฐเกาหลี ระยะเวลาในการบังคับตามข้อตกลงอยู่ที่ ๒๘๐ วัน ซึ่งยังสามารถพัฒนาให้ได้รับคะแนนดีขึ้นได้อีก ด้านค่าใช้จ่ายสาธารณรัฐเกาหลีได้รับคะแนนสูงอยู่แล้ว คือร้อยละ ๑๒.๗ ของทุนทรัพย์ที่พิพาท ในขณะที่สาธารณรัฐสิงคโปร์และเครื่อรัฐออสเตรเลียต่างมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าที่ร้อยละ ๒๐ ของทุนทรัพย์ที่พิพาท ด้านดัชนีชี้วัดคุณภาพ สาธารณรัฐเกาหลีมีความโดดเด่นในเรื่องการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ระบบศาลอัตโนมัติ (court automation) และการระจับข้อพิพาททางเดือก ซึ่งได้รับคะแนนเต็มในส่วนย่อยนี้

สาธารณรัฐเกาหลีได้พัฒนาระบบศาลอัตโนมัติ (court automation) โดยมีการนำระบบการยื่นฟ้องคดีทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ (Electronic Case Filing System - ECFS) โดยได้มีการออกกฎหมายว่าด้วยการยื่นเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ในคดีแพ่ง ค.ศ. ๒๐๑๐ (Act on the Application of Electronic Document in the Civil Suits) เพื่อรองรับระบบ ECFS ซึ่งได้นำมาใช้กับคดีแพ่งตั้งแต่ ค.ศ. ๒๐๑๒ ตามข้อมูลในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ จำนวนคดีแพ่งที่ยื่นผ่านระบบ ECFS คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔ และมีแนวโน้มที่จะมีอัตราเติบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจะนำระบบดังกล่าวมาใช้กับการยื่นฟ้องคดีอาญาด้วยในอนาคต นอกจากนี้ สาธารณรัฐเกาหลีได้พัฒนาระบบที่รองรับการสืบพยานออนไลน์ ผ่านโปรแกรม “on-line court” ซึ่งศาลส่วนใหญ่ในสาธารณรัฐเกาหลีนำมาปรับใช้แล้ว รวมทั้งศาลแห่งกรุงโซล (Seoul) กรุงเดกู (Daegu) และกรุงซูวอน (Suwon) ด้วย

หัวข้อที่ ๒ การคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย

การคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อยในประเทศไทย (Protecting Minority Investors in New Zealand) โดย Elena Kim ผู้อำนวยการส่วนกฎหมาย สำนักงานไฟร์ซอฟแวร์ເຊົ້າສູ່ເປົ້າສູ່ເປົ້າ ประเทศไทย นิวซีแลนด์

การจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจในตัวชี้วัดด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย มีตัวชี้วัดย่อย ๒ ดัชนี คือ ด้านความชัดกันแห่งผลประโยชน์ และด้านการดูแลผู้ถือหุ้น โดยในดัชนีด้านความชัดกันแห่งผลประโยชน์จะพิจารณาถึงการเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบผู้บริหารและความหลากหลายในการลงทุน สำหรับผู้ถือหุ้น ส่วนในดัชนีด้านการดูแลผู้ถือหุ้นจะพิจารณาถึงสิทธิของผู้ถือหุ้น ความเป็นเจ้าของและอำนาจในการควบคุมรวมไปถึงความโปร่งใสของบริษัท ตามผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของ

ธนาคารโลก ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ในตัวชี้วัดด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย ประเทศญี่ปุ่นได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับที่ ๓ โดยได้คะแนนมากกว่าสาธารณรัฐเกาหลีในทุกส่วนย่อย

หัวข้อที่ ๓ การแก้ปัญหาการล้มละลาย

การแก้ปัญหาการล้มละลายในสาธารณรัฐเกาหลี (Resolving Insolvency - Country Analysis: Korea) โดย Joo Heon Lee หนายความหุ้นส่วน สำนักงานกฎหมายชอน (Partner, Yulchon LLC)

ผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ในตัวชี้วัดการแก้ปัญหาการล้มละลาย สาธารณรัฐเกาหลีมีอัตราการได้รับชำระหนี้หนี้คืน (recovery rate) ๘๔.๓ เชนต์ต่อдолลาร์ ขณะที่รากนอร์เวย์เป็นประเทศที่มีอัตราการได้รับชำระหนี้หนี้คืนสูงที่สุดในอัตรา ๙๒.๙ เชนต์ต่อдолลาร์ สำหรับในด้านระยะเวลาในการดำเนินคดีล้มละลายสาธารณรัฐเกาหลีใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น ๑.๕ ปี ขณะที่สาธารณรัฐไอร์แลนด์ใช้เวลา ๐.๔ ปี สำหรับในด้านค่าใช้จ่ายสาธารณรัฐเกาหลีเสียค่าใช้จ่ายร้อยละ ๓.๕ ของมูลค่ากองทรัพย์สิน ในด้านความแข็งแกร่งของดัชนีกฎหมายล้มละลาย (strength of insolvency framework index) สาธารณรัฐเกาหลีได้ ๑๒ คะแนน

สาธารณรัฐเกาหลีมีแนวทางในการพัฒนาระบบการบังคับคดีล้มละลาย เช่น ด้านการคุ้มครองเจ้าหนี้ในมูลหนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ โดยการจัดลำดับขั้นเจ้าหนี้ข้างต้นให้มีสิทธิเหนือเจ้าหนี้สามัญในกรณีที่การฟื้นฟูกิจการไม่สำเร็จและเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย ในด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหนี้ สาธารณรัฐเกาหลีมีแนวทางในการยกเลิกการจำกัดสิทธิให้เฉพาะเจ้าหนี้ในมูลหนี้ที่มีมูลค่าเกินกว่าร้อยละ ๑๐ ของทุนจดทะเบียนของลูกหนี้เท่านั้นที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ นอกจากนี้ สาธารณรัฐเกาหลีได้มีการนำระบบ ARS (Autonomous Restructuring Support) มาใช้ โดยระบบดังกล่าวกำหนดให้มีการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการแล้วจะต้องมีการเจรจาภักดิ่นก่อน หากมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างคู่ความโดยเอกฉันท์ ผู้ยื่นคำร้องก็จะถอนคำร้องออกไป แต่ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ก็จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป และหากต่อมาเจ้าหนี้มากกว่ากึ่งหนึ่งที่ตกลงกันได้ก็จะเกิดแผนฟื้นฟูกิจการสำเร็จรูป (P-Plan) แต่หากเจ้าหนี้ตกลงกันได้ไม่ถึงกึ่งหนึ่งก็จะดำเนินกระบวนการพิจารณาไปตามปกติ ซึ่งระบบ ARS นี้ เปิดโอกาสให้เกิดการเจรจาระหว่างบรรดาเจ้าหนี้และลูกหนี้เริ่มต้นคดี (commencement)

สำหรับประเด็นเรื่องผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวนคดีฟื้นฟูกิจการในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับ ค.ศ. ๒๐๑๙ เนื่องจากรัฐบาลและสถาบันการเงินได้ออกมาตรการต่าง ๆ ในการสนับสนุนลูกหนี้ ส่วนจำนวนคดีล้มละลายได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ทั้งนี้ สาธารณรัฐเกาหลีได้เพิ่มจำนวนหนี้ในการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการอย่างง่าย (simplified proceeding) ทั้งสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลจาก ๓ พันล้านウォน เป็น ๕ พันล้านウォน

การแก้ปัญหาการล้มละลายเปรียบเทียบกับระบบกฎหมายของประเทศไทยญี่ปุ่น (Comparison of Legal Regime: Japan) โดย Shin-Ichiro Abe อาจารย์พิเศษ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชูโอะ (Chuo Law School) และ หนายความ สำนักงานกฎหมายคากูมิกาเซกิ (KILO) ประเทศไทยญี่ปุ่น

จากการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก ในตัวชี้วัดการแก้ปัญหาการล้มละลาย ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๐ ประเทศไทยญี่ปุ่น ได้อันดับที่ ๒, ๑, และ ๓ ตามลำดับ ซึ่งจุดอ่อนของระบบการบังคับคดีล้มละลายในประเทศไทยญี่ปุ่น คือ การคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้ ซึ่งประเทศไทยญี่ปุ่นไม่ได้รับคะแนน

ในเรื่องต่อไปนี้ คือ เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิในการเลือกหรือแต่งตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ การขายทรัพย์ทรัพย์สินของลูกหนี้ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าหนี้ และเจ้าหนี้ไม่มีสิทธิในการขอข้อมูลจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในด้านการปฏิรูปกฎหมายล้มละลาย ประเทศญี่ปุ่นได้มีการปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม (Act on Strengthening Industrial Competitiveness) เพื่อส่งเสริมกระบวนการพิจารณาในศาลและการเจรจาหนี้นอกศาล (Out-of-Court Workout) เนื่องจาก่อนวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ เผพะเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินเท่านั้นที่สามารถใช้กระบวนการเจรจาหนี้นอกศาลได้ อีกทั้งกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบโดยเอกลัตน์เท่านั้นอีกด้วย

๒. แนวปฏิบัติในการณ์การเกิดภัยธรรมชาติ (Guideline for Natural Disasters) เนื่องจากประเทศไทยญี่ปุ่นได้ประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่เสมอ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม เป็นต้น ซึ่งแนวปฏิบัติฉบับนี้ได้มีแนวทางในการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติอยู่แล้ว ประเทศไทยญี่ปุ่นจึงนำแนวปฏิบัติฉบับนี้มาบังคับใช้เพื่อคุ้มครองลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วย

๓. แนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินการกับหลักประกัน (Guideline for Management Guarantee) เพื่อช่วยเจ้าของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้สามารถเข้าถึงสินเชื่อได้สะดวกยิ่งขึ้น

ประเทศไทยญี่ปุ่นมีแผนการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการพัฒนาระบบทกonomy ล้มละลาย เช่น การเพิ่มประเภททรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ การเพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการล้มละลายและฟื้นฟูกิจการ และการเพิ่มกระบวนการฟื้นฟูกิจการแบบรวดเร็ว เป็นต้น

หัวข้อที่ ๔ หลักประกันทางธุรกิจและการปฏิรูปที่เกี่ยวข้อง (Secured Transactions and Related Reform) การพัฒนาสภาพแวดล้อมในการเข้าถึงสินเชื่อในสาธารณรัฐเกาหลี (Improving the Getting credit Environment in the Republic of Korea) โดย Yanying Li และ Thomas Traschler ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายประจำคณะกรรมการธุรกิจการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL)

คณะกรรมการธุรกิจการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติได้นำเสนอกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมโดยได้มีการร่างกฎหมายแม่แบบว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ (Model Law on Secured Transactions) ซึ่งเป็นทางเลือกให้รัฐต่าง ๆ สามารถนำกฎหมายแม่แบบไปปรับใช้ในฐานะกฎหมายภายในได้ ซึ่งกฎหมายแม่แบบดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับหลักการนำสังหาริมทรัพย์มาใช้เป็นหลักประกันโดยไม่ต้องส่งมอบการครอบครอง (movable assets as collateral) และหลักการใช้ประโยชน์ (functional approach) กล่าวคือ สัญญาอุปกรณ์ทุกประเภทที่มีวัตถุประสงค์ในการเป็นหลักประกันการชำระหนี้สามารถนำกฎหมายแม่แบบนี้ไปปรับใช้ได้ทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยกฎหมายแม่แบบได้นิยามสิทธิในหลักประกัน (security right) ว่าหมายถึง “สิทธิในทรัพย์สินเนื่องจากสังหาริมทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากข้อตกลง เพื่อใช้เป็นหลักประกันในการชำระหนี้ ไม่ว่าคู่สัญญาจะระบุว่าสิทธิตั้งกล่าวเป็นสิทธิในหลักประกันหรือไม่ และโดยไม่คำนึงถึงประเภทของทรัพย์สิน สถานะของเจ้าหนี้ผู้รับหลักประกัน หรือประเภทของหนี้ที่มีประกันดังกล่าว”